

Lietuvos jūrinė aplinkosauga ir Jūrų strategijos pagrindų direktyva

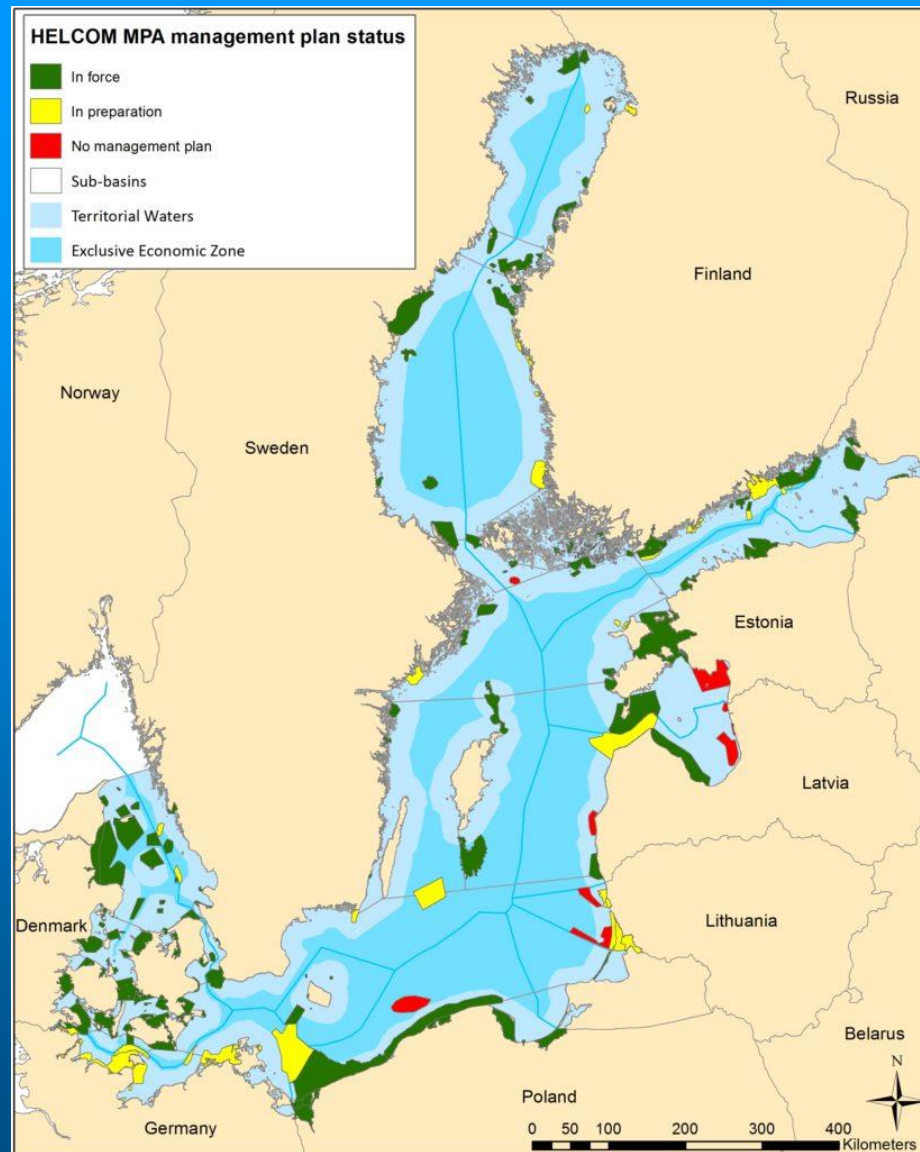
Aistė Kubiliūtė
Jūros aplinkos vertinimo skyrius
Aplinkos apsaugos agentūra

Seminaras “Lietuvos Baltijos jūros aplinkos apsaugos valdymas: atnaujintas būklės vertinimas”, 2020-01-13 Vilnius

Mūsų Baltija

- LR kranto linija (100 km) tai 0,45% visos kranto linijos.
- Lietuvos išskirtinė jūra sudaro apie 7% Baltijos ploto.
- Saugomos teritorijos sudaro 11,8% Baltijos ploto, 18% - Lietuvos dalies ploto.
- Vanduo Baltijoje pasikeičia per maždaug 27 metus.
- Vidutinis gylis apie 50 m.
- Baltijos baseinas 4 kartus didesnis už pačią Baltijos jūrą.

BENDRAS KURŠIŲ MARIŲ IR BALTIJOS JŪROS LIETUVOS DALIES PLOTAS - 6839 KM²

GĖLŪJŲ VANDENŲ (BE KURŠIŲ
MARIŲ) PLOTAS - 1486 KM².

Taigi, marių ir jūros vandenų turime
5353 km² daugiau nei kitų vandenų
arba 4,6 karto daugiau.

Kiek dėmesio iš valstybės yra jūrai ?

MAŽA JŪRA- DIDELĖS PROBLEMAS

LIETUVOS PAJŪRIO “BĖDOS”

Nacionalinės jūros strategijos aktualios sritys

Tarša
pavojingomis
medžiagomis

Eutrofikacija

Žvejojama ir jos
poveikis žuvų
ištekliams

Nevietinių
rūšių poveikis

**Vandenių plėtros
programa ir
veiksmų planas
(2017-2023)**

Jūrą
teršiančios
šiukšlės

Ūkinės veiklos
poveikis dugno
buveinėms

Ūkinės veiklos
poveikis jūros
paukščiams

Povandeninio
triukšmo
poveikis

Jūros aplinkos valdymo etapai

PRADŽIA (2012)
Jūros būklės
vertinimas ir
atnaujinimas

JSPD įgyvendinimo
ciklas - 6 metai

GAB rodiklių
nustatymas ir
atnaujinimas

Priemonių
įgyvendinimas

GERA
aplinkos būklė
(2020)

Apsaugos tikslų
nustatymas ir
atnaujinimas

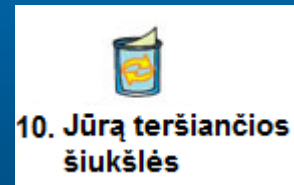
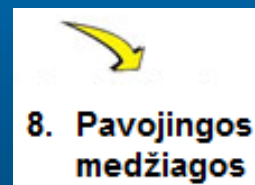
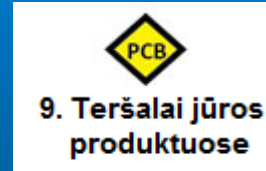
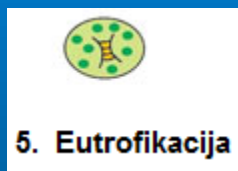
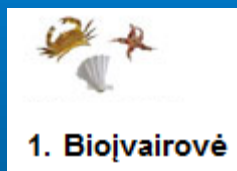
Priemonių
programos
atnaujinimas

Monitoringo
programos
atnaujinimas

JSPD – Jūrų strategijos pagrindų
direktyva 2008/56/EB,
GAB - gera aplinkos būklė

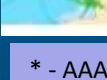
Gera aplinkos būklė (pagal JSPD)

- GAB nustatoma pagal 11 privalomų kokybinių deskriptorių.
- Kiekvienam deskriptoriui EK sprendimu (2017/848) nustatyti kriterijai (viso 42), kuriems nustatomi **GAB rodikliai**, ir metodologiniai standartai.

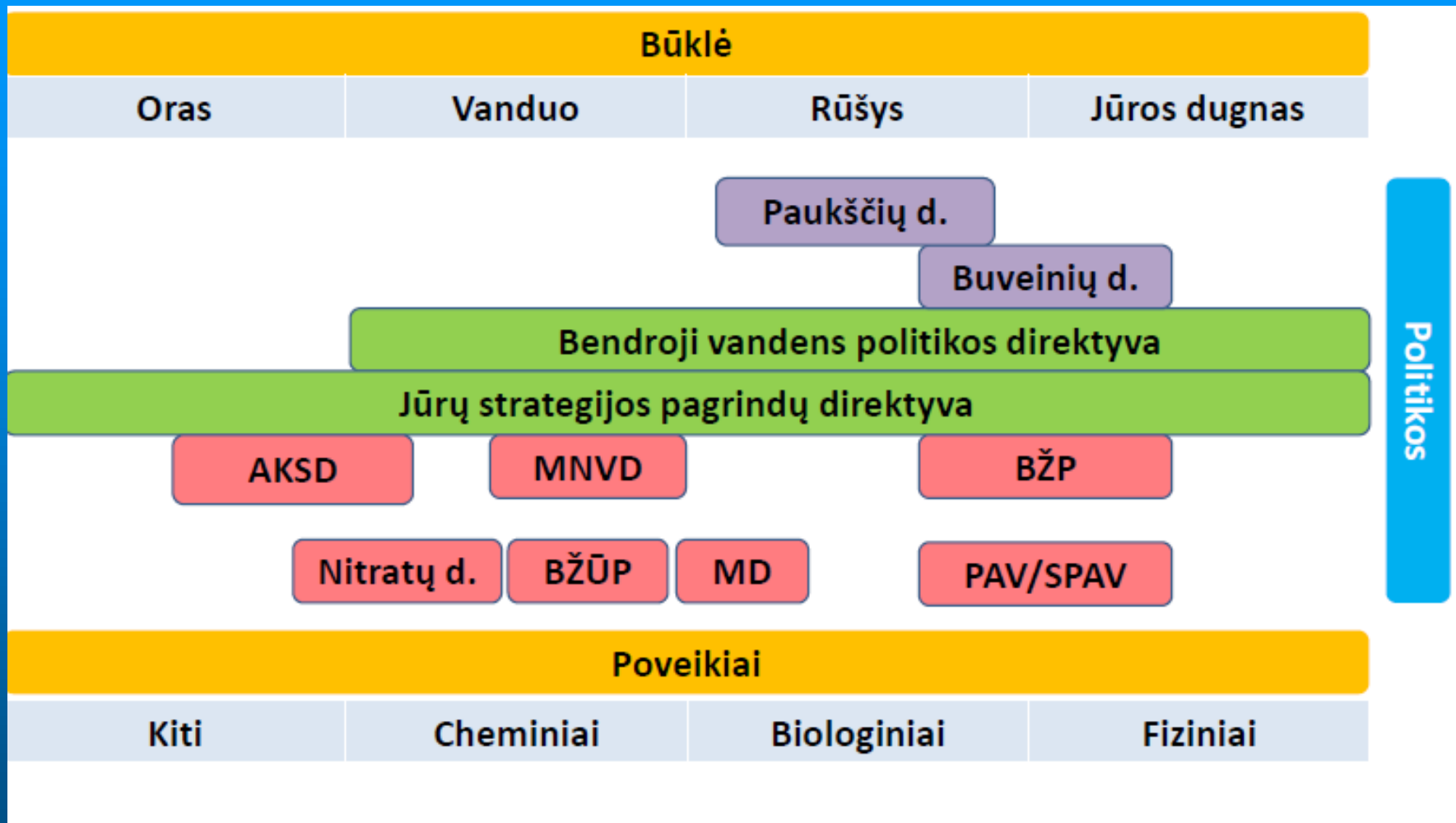
JSPD – Jūrų strategijos pagrindų direktyva 2018/56/EB, GAB - gera aplinkos būklė

Jūros aplinkos monitoringo ir tyrimų sritys

	Ataskaitos (JSPD, BVPD, BD, PD, ŽDRP)	Monitoringas	Projektiniai tyrimai
 Fizinė okeanografija	AAA	AAA, LHT	LEI, KU
 Eutrofikacija	AAA	AAA	AAA, KU
 Pavojingos medžiagos	AAA	AAA	KU, GTC
 Krantai	AAA	AAA	GTC, KU
 Žuvys	AAA / ŽŪM	AAA*, ŽŪM (KU)	GTC, KU
 Paukščiai, priegauda	AAA / VSTT / ŽŪM	AAA*, PRP, KNNP, ŽŪM	GTC, LOD, KU
 Svetimkraštės rūšys	AAA	AAA	GTC, KU
 Povandeninis triukšmas	AAA	AAA*	KU
 Jūros šiukšlės	AAA / ŽŪM (KU)	AAA* / ŽŪM (KU)	KU
 Dugno buveinės	AAA / VSTT	AAA*	KU
 Saugomos teritorijos	VSTT	PRP, KNNP	LOD, KU, GTC

* - AAA organizuoja monitoringą pagal paslaugų sutartis. JSPD – Jūrų strategijos pagrindų direktyva 2008/56/EB, BVPD – Bendroji vandens politikos direktyva 2000/60/EB, BD- Buveinių direktyva 92/43/EEB, PD – Paukščių direktyva 2009/147/EB, DRP – Žuvininkystės duomenų rinkimo programa
 AAA – Aplinkos apsaugos agentūra, LHT – Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba, ŽŪM – Žemės ūkio ministerija, VSTT – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, PRP – Pajūrio regioninis parkas, KNNP – Kuršių nerijos nacionalinis parkas, LEI – Lietuvos energetikos institutas, KU – Klaipėdos universitetas, GTC – Gamtos tyrimų centras, LOD – Lietuvos ornitologų bendrija

Skirtingų ES direktyvų, politikos krypčių derinimas

AKSD-Aplinkos kokybės standartų direktyva, MNVD-Miestų nuotekų valymo direktyva, BŽP-Bendroji žuvininkystės politika, BŽŪP-Bendroji žemės ūkio politika, MD-Maudyklų direktyva, PAV-Poveikio aplinkai vertinimo direktyva, SPAV-pasekmių aplinkai vertinimo direktyva, d.-direktyva

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas jūros srityje

AM

AAA

VSTT

ŽŪM,
Žuvininkystės
tarnyba

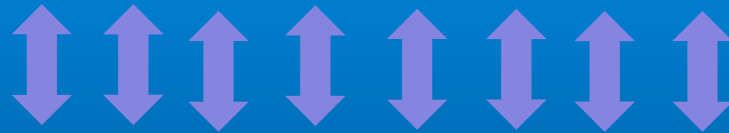
AAD

SM

KAM

Geologijos
tarnyba

Aplinkosaugos tikslai, aplinkos monitoringas/duomenų rinkimas, išteklių valdymas, ūkio subjektų veiklos kontrolė ir vertinimas, ES Direktyvų ir kitų sutarčių įgyvendinimas, atstovavimas tarptautinėse organizacijose

Mokslo ir mokymo institucijos

Nevyriausybinės organizacijos

Moksliniai tyrimai, ūkio subjektų monitoringas, PAV darbai, taikomieji tyrimai (paslaugos verslui, savivaldybėms ir kt.)

AM – Aplinkos ministerija, AAA – Aplinkos apsaugos agentūra, VSTT – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, ŽŪM – Žemės ūkio ministerija, AAD – Aplinkos apsaugos departamentas, SM – Susisiekimo ministerija, KAM – Krašto apsaugos ministerija, PAV – poveikio aplinkai vertinimas

Jūrinės aplinkos būklės vertinimas

Aplinkos
monitoringas

AAA būklės ataskaitos

- Ekologinė ir cheminė būklė pagal BVPD, kasmet

Ataskaitos pagal ES direktyvas

- JSPD, kas 6 metai (2018, 2024)
- BVPD, ekologinė ir cheminė būklė, UBR, kas 6 metai: 2016, 2022
- Buveinių direktyva, kas 6 metai: 2019, 2025

Vertinimų problemos

- Analitinės būklės ataskaitos;
- Rodiklių integravimas ir priežastiniai kaitos ryšiai
- Naujų parametru vertinimas (jūrą teršiančios šiukšlės, triukšmai, buveinės)

HELCOM HOLLAS
ataskaita

Jūros aplinkos būklės vertinimo tęstinumas

Metai	Ataskaitos Europos Komisijai apie ES direktyvų įgyvendinimą			Regioninis būklės vertinimas	Ekspertinių žinių poreikis
	Jūrų direktyva 2008/56/EB	BVPD, 2000/60/EB	Buveinių direktyva 92/43/EEB	Holistinis jūros būklės vertinimas (HOLAS)	Nauji rodikliai; integruotas vertinimas; monitoringo metodai
2018	Būklė			HOLAS II	
2019			NATURA 2000 jūroje		
2020	Monitoringas				
2021				HOLAS III - Pradžia	
2022	Priemonės	UBR-III*			
2023					
2024	Būklė			HOLAS III - Pabaiga	
2025			NATURA 2000 jūroje		

UBR-III* - apima tarpinių ir priekrantės vandenų būklę, monitoringą, priemones

■ - metai, kai vykdomas ataskaitų teikimas EK

■ - Ekspertų darbas nacionaliniame ir tarptautiniame procese

AČIŪ UŽ DĒMESĪ

2020-01-15

Aplinkos apsaugos agentūra

<http://gamta.lt>